

ZÁKLADNÍ ŠKOLA NOVÁ PAKA, HUSITSKÁ 1695
absolventská práce



ČTENÍ S DĚTMI NA 1. STUPNI

Pavlína Bílková

Vedoucí absolventské práce: Mgr. Šárka Polmanová

Předmět: Český jazyk a literatura

Školní rok: 2021–2022

Prohlašuji, že jsem absolventskou práci vypracovala samostatně s použitím uvedených zdrojů, které jsem řádně citovala.

Souhlasím s tím, aby má absolventská práce byla k dispozici zájemcům o její studium.

V Nové Pace 24. 5. 2022

Pavλίna Bílková

Obsah

1. Úvod	4
1.1 Proč jsem si vybrala tuto absolventskou práci	4
1.2 Cíl mé práce	4
2. Tvorba pracovního listu	4
2.1 Tvorba samotného pracovního listu	4
2.2 Výběr samotného textu	5
3. Odučená hodina	8
4. Třída 4. A	10
5. Reakce dětí na mě	11
6. Závěr a poděkování	11
6.1 Závěr	11
6.2 Poděkování	12
7. Zdroje	12

1. Úvod

1.1 Proč jsem si vybrala tuto absolventskou práci

Tuto absolventskou práci jsem si vybrala z jednoho prostého důvodu. A tím důvodem je práce s dětmi, která mě vždy moc bavila a naplňovala. Mým bonusem je, že mě děti už od mala měly rády a většinou jsem dělala tu hodnou tetu, která děti zabaví. Druhý důvod je ten, že bych s největší pravděpodobností chtěla být v budoucnu paní učitelka a k tomu práce s dětmi prostě patří.

1.2 Cíl mé práce

Cílem mojí absolventské práce bylo připravit si program na jednu hodinu čtení a pak ji v dané třídě na prvním stupni odučit. Chtěla jsem si vyzkoušet vyrobit vlastní pracovní list a zorganizovat si hodinu, abych si to vyzkoušela, jaké to je z pohledu vyučujícího.

2. Tvorba pracovního listu

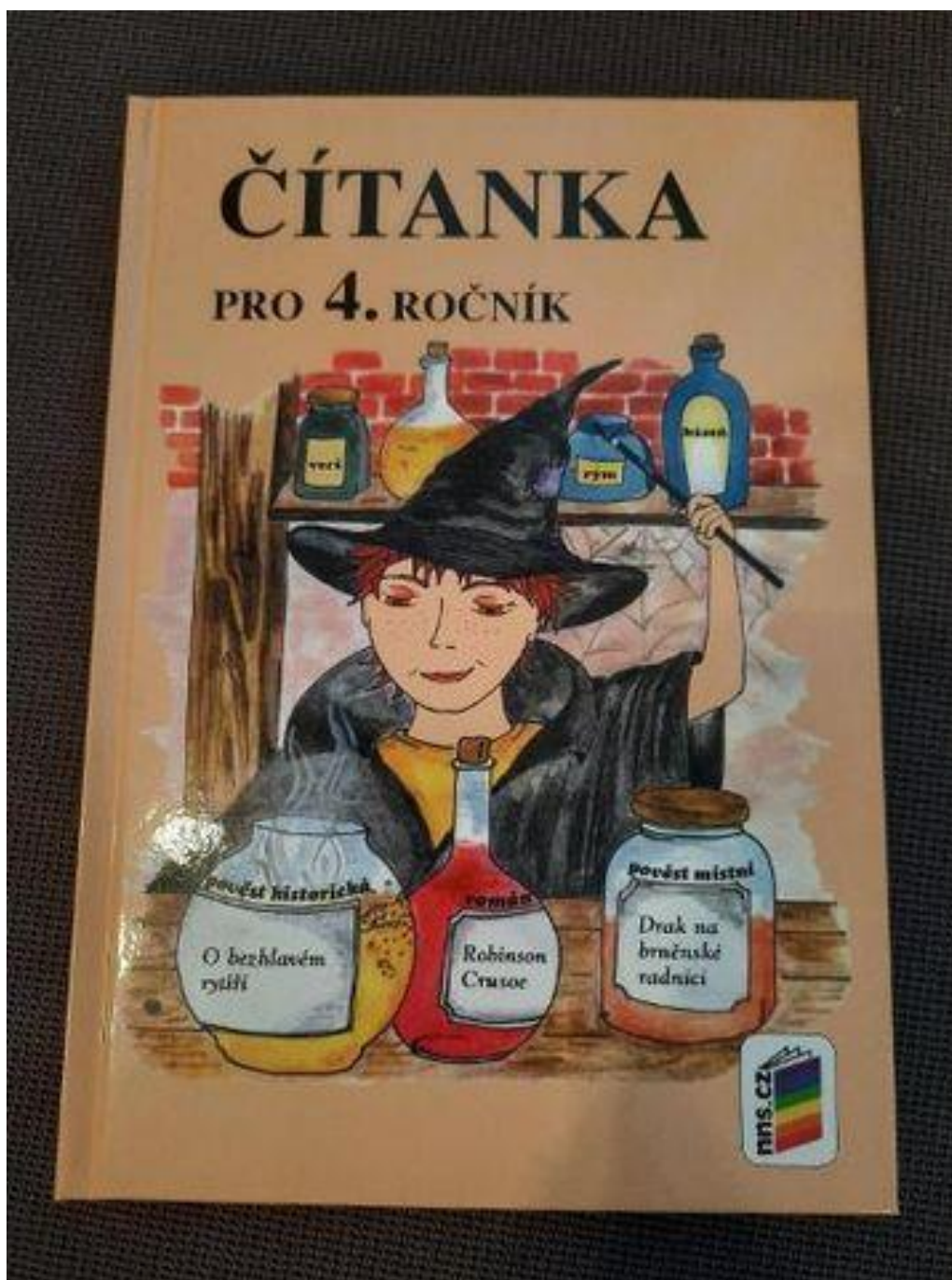
2.1 Tvorba samotného pracovního listu

Pracovní list jsem vytvářela na základě ukázky vybrané z učebnice „Čítanka pro 4. ročník“ viz Obrázek č. 1. Jako tajenku v křížovce, kterou jsem pro děti vytvářela, jsem použila název vybraného úryvku „Stav ohrožení“ z knížky „Pekelná třída řadí“ od Vojtěcha Steklače. Křížovku jsem musela dělat nadvakrát, jelikož potom, co jsem dodělala první verzi a poslala ji paní učitelce, se zdála moc těžká pro čtvrtou třídu. Poprosila jsem dvě své spolužačky, aby ji také zkusily vyplnit. Poté, co mi ji poslaly zpátky i se zpětnou vazbou, která zněla asi tak, že i ony s tím chvíli měly co dělat, jsem se rozhodla křížovku poupravit, což znamenalo, dát tam lehčí otázky. Ale i přesto jsem tam nechala

jednu těžší otázku, abych viděla, jak se s ní děti vypořádají. Jelikož v textu, který jsme měli číst, bylo i několik cizích slov, rozhodla jsem se, že je dětem vypíšu na pracovní list a zároveň jim vypíšu, co tato slova znamenají. Významy jsem ale přeházela, takže děti musely spojovat, co k sobě patří.

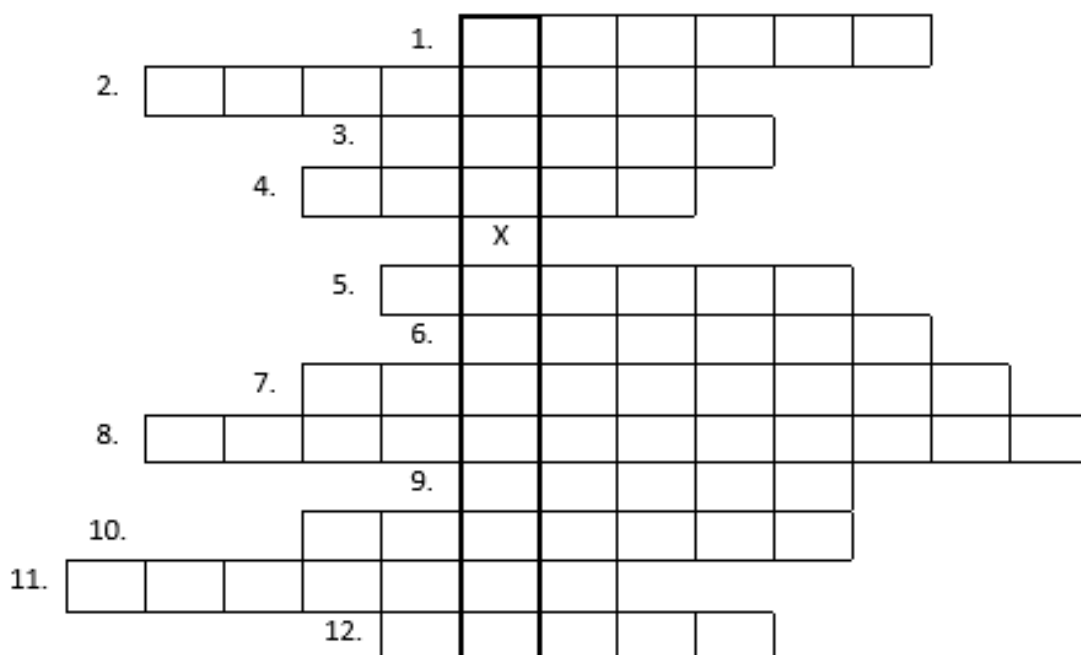
2.2 Výběr samotného textu

Docela dost dlouho jsem vybírala, jaký text bych mohla s dětmi číst. Nakonec jsem se rozhodla pro text z jejich čítanky, protože mi tím pádem odpadla starost s tisknutím textu pro děti. Takhle si každý přinesl svou čítanku a víc jsem řešit nemusela. Pak nastal výběr vhodného textu. Vybírala jsem z textů, které byly umístěné spíše vzadu v čítance, jelikož jsem věděla, že tyto texty ještě určitě nečetli. Měla jsem vybraných asi pět textů, které nebyly ani moc krátké, ani moc dlouhé. Už předem jsem věděla, že chci dětem vybrat text, ve kterém nebudou od začátku podle názvu vědět, o co v příběhu půjde. Výběr se mi tím pádem zúžil jen na tři texty. Poté jsem si texty více rozebrala a nejlepší se mi zdál text s názvem „Stav ohrožení“. Představila jsem si totiž sebe v pozici dětí, které vyluští tajenku, vyjde jim tento název, podle kterého by mě nenapadlo, o čem ukázka bude. Text jsem vybrala i proto, že mi přišel zábavný a předpokládala jsem, že by děti mohl zaujmout.



Obrázek č. 1 – Čítanka pro 4. ročník základní školy

Autor: neznámý

1.**KŘÍŽOVKA - ČTENÍ**

1. Jak se nazývají „nitky“ na houslích?
2. Jak se nazývají končetiny ryb?
3. Jak se říká přemetu ve vzduchu?
4. Kteří živočichové krmí svá mláďata mateřským mlékem?
5. Jaké je antonymum (opačné slovo) ke slovu rychlý?
6. Člověk, který pracuje v dolech?
7. Kde se v České republice jezdí největší koňské dostihy (město v 1. pádě)?
8. Jak se nazývá tanečník na ledě?
9. Jak se říká muži, který má těsně před svatbou?
10. Jak se říká děrovanému sýru?
11. Jaký je třetí slovní druh?
12. Který je desátý měsíc v roce?

2.

ekologický aktivista	člověk, který vidí věci z té lepší stránky
smog	nějakým způsobem se pohybovat
optimista	člověk, který je například proti stavění silnic a dálnic
evakuace	silně znečištěné ovzduší
pendlovat	přemístění osob, zvířat, věcí z ohrožených míst do bezpečí

Obrázek č. 2 – Pracovní list

Autor: Pavlína Bílková

3. Odučená hodina

Původní plán hodiny spočíval v tom, že mě paní učitelka představí a vysvětlí dětem, že celou tuto hodinu povedu já. Poté už jsem mohla začít hodinu. Na úvod jsem dětem rozdala pracovní listy do dvojic a nechala jsem jim přibližně deset minut na to, aby je zkusily vypracovat. Zatímco děti pracovaly, procházela jsem mezi nimi a pozorovala jsem, jak se jim daří, případně nedaří pracovní listy vypracovávat. Přesně jak jsem očekávala, největší problém jim dělala otázka: „Jak se říká děrovanému sýru?“ Naštěstí jedna holčička na to po méj malinké radě přišla. Po asi deseti minutách jsme si s dětmi společně zkontrolovali odpovědi. Poté jsem dětem řekla, ať si vezmou čítanku, abychom se mohli pustit do čtení. Ještě než jsme začali číst, zeptala jsem se dětí, o čem si myslí, že by mohl příběh být podle názvu. V textu se vyskytovala cizí slova, a tak jsem děti nechala, aby si zkusily pospojovat cizí slova a jejich význam. Po zkontrolování už jsme mohli v klidu začít číst. Děti jsem střídavě vyvolávala jmény, aby alespoň většina z nich přečetla kousek. Překvapilo mě, že děti četly tak rychle. Po přečtení jsme si ještě společně zodpověděli otázky, které byly pod textem. Také jsem se jich ptala, jestli je v textu něco překvapilo, nebo třeba pobavilo. Poté jsem děti poprosila, aby si lehly na lavici a popravdě mi ukázaly, jak se jim líbila hodina se mnou. Zjistila jsem, že se jim hodina moc líbila a bavila je. Musela jsem zkusit trochu improvizovat, protože text, který jsem vybrala, stihly přečíst až moc rychle, ale myslím si, že jsem to zvládla docela dobře.

1. KŘÍŽOVKA - ČTENÍ

1. S T R U N Y

2. P L O U T V E

3. S A L T O

4. S A V C I

X

5. P O M A L Ý

6. H O R N Í K

7. P A R D U B I C E

8. K R A S O B R U S L A Ť

9. Z E N I Č

10. E M E N T Á L

11. Z A Ů M E N A

12. Ř Í J E N

1. Jak se nazývají „nitky“ na houslích?
2. Jak se nazývají končetiny ryb?
3. Jak se říká přemetu ve vzduchu?
4. Kterí živočichové krmí svá mláďata mateřským mlékem?
5. Jaké je antonymum (opačné slovo) ke slovu rychlý?
6. Člověk, který pracuje v dolech?
7. Kde se v České republice jezdí největší koňské dostihy (město v 1. pádě)?
8. Jak se nazývá tanečník na ledě?
9. Jak se říká muži, který má těsně před svatbou?
10. Jak se říká děrovanému sýru?
11. Jaký je třetí slovní druh?
12. Který je desátý měsíc v roce?

2.

ekologický aktivista — člověk, který vidí věci z té lepší stránky

smog — nějakým způsobem se pohybovat

optimista — člověk, který je například proti stavění silnic a dálnic

evakuace — silně znečištěné ovzduší

pendlovat — přemístění osob, zvířat, věcí z ohrožených míst do bezpečí

Obrázek č. 3 – Vypracovaný list od dětí (Jolana Samlerová a Petr Bílek)

Foto: Pavlína Bílková

4. Třída 4. A

Když jsem přemýšlela, ve které z tříd na prvním stupni bych svou práci mohla uskutečnit, napadla mě třída mé maminky. Vzhledem k tomu, že se stala třídní učitelkou v první třídě, tuto variantu jsem vyloučila. Hned druhá volba byla třída 4. A, a to z jednoduchého důvodu. Do této třídy totiž chodí můj mladší bráška Pěťa. Další bonus pro mě byl ten, že dost dětí z této třídy hraje volejbal, na který chodím také. Celkově mám k jejich třídě dosti blízko, a proto pro mě nebyl problém děti vyvolávat jmény, protože je vlastně všechny znám. S jejich paní učitelkou Mgr. Leou Cilerovou jsem hodinu měla domluvenou už delší dobu, bohužel se ale objevil nečekaný problém. Paní učitelka třídní onemocněla a ve třídě se jim paní učitelky začaly docela dost střídat. Nakonec u nich nejvíc učila paní učitelka Mgr. Zdeňka Kaplanová, a tak jsem si to znovu dohodla s ní. Naštěstí s tím neměla vůbec žádný problém a vyšla mi úplně maximálně vstříc, za což jsem jí moc a moc vděčná.



Obrázek č. 4 – Hodina ve 4. A

Foto: Mgr. Šárka Polmanová

5. Reakce dětí na mě

Paní učitelka Kaplanová děti dopředu informovala o tom, že je na jednu hodinu přijde učit někdo jiný, ale děti vůbec nevěděly, kdo to bude. Jediný, kdo o tom věděl, byl můj mladší bráška. A bylo to poznat, jelikož jako jediný nebyl vůbec překvapený. Ostatní děti vypadaly docela dosti překvapené, když mě uviděly, ale ani se jim moc nedivím. I přes to, že mě doopravdy většina dětí velice dobře zná, krásně poslouchaly, snažily se dělat to, co jsem jim zadala. U většiny jsem zaznamenala, že byly asi trochu zaskočený a nevěděly, jak se mají zachovat. Skoro všichni mi normálně tykají a zdraví mě pozdravem „Ahoj“ a teď jsem před nimi stála a byla na chvíli jejich paní učitelkou. Ale i tuto jejich reakci jsem vcelku očekávala.

6. Závěr a poděkování

6.1 Závěr

Ze začátku jsem moc nevěděla, jak postupovat, ale poradila jsem se s paní učitelkou Mgr. Šárkou Polmanovou, ale i s mojí maminkou, paní učitelkou Mgr. Petrou Bílkovou, která ještě loňský rok učila také čtvrtou třídu. Když už jsem měla vše připravené, začala jsem se bát, že v hodině něco pokazím nebo cokoli jiného, protože vím, že jsem docela stresový typ člověka. V podstatě po chvílce, kdy mi paní učitelka předala slovo, ze mě stres opadl a snažila jsem si učení dětí užít. Přece jenom se to musím naučit, když chci být paní učitelkou. S dětmi se mi pracovalo moc hezky, byly docela hodné a jen jsem se utvrdila v tom, že bych tuto práci jednou doopravdy chtěla dělat. Také jsem si ověřila, že učitelé to s námi někdy vážně nemají vůbec lehké.

6.2 Poděkování

Na úplný závěr této absolventské práce bych chtěla moc poděkovat vedoucí mé práce paní učitelce Šárce Polmanové za rady, tipy a připomínky, ale hlavně za obrovskou trpělivost a podporu, kterou mi dala po čas toho, co jsem tuto práci tvořila. Ještě jednou moc děkuji. Máte můj obdiv za to, co děláte.

7. Zdroje

1. KOZLOVÁ, M. *Čítanka pro 4. ročník*. 2. vyd. Brno: NOVÁ ŠKOLA, 2020. ISBN 978-80-7600-154-1.